

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra kriminalistiky

Kriminalistický experiment

Bakalářská práce

Criminalistic experiment

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

doc. JUDr. Zdeněk Konrád, CSc.

AUTOR PRÁCE

Adrian Szöke

PRAHA

2022

Anotace

Bakalářská práce „Kriminalistický experiment“ se zaměřuje na analýzu, popis a porovnání názorů na dané téma. Obsahuje dvě části teoretickou a praktickou. Teoretická část vychází z analýzy a porovnání dostupné literatury. V teoretické části se zaměřím na kriminalistický experiment jako kriminalista a ne jako právník tudíž jeho proces právníkové úpravy přenechám jim či někomu, kdo se bude chtít dozvědět i v této sféře něco dále. V kapitolách postupně představím kriminalistický experiment jako experimentální metodu, kde dále popíšu její bližší druhy, postupně se dostanu k vyšetřovacímu pokusu, který proberu více podrobně a srovnám ho s dalšími vybranými vyšetřovacími úkony, představím účastníky vyšetřovacího experimentu, popíšu jeho přípravu a taktické zásady provedení a dostanu se až k hodnocení výsledků a dokumentaci. V praktické části představím případ s vyšetřovacím pokusem, který ukazuje určité zajímavosti ohledně hodnocené výsledků.

Klíčová slova: kriminalistický experiment, zvláštní způsob dokazování, vyšetřovací pokus, kriminalistika, rekonstrukce

Annotation

The bachelor thesis "Criminalistic experiment" focuses on the analysis, description and comparison of views on the topic. It contains two parts, theoretical and practical. The theoretical part is based on the analysis and comparison of available literature. In the theoretical part, I will focus on the criminological experiment as a criminologist and not as a lawyer, so I will leave his legal process to them or someone who will want to learn something further in this area. In the chapters I will gradually introduce the criminalistic experiment as an experimental method, where I will further describe its closer types, I will gradually get to the investigation experiment, which I will discuss in more detail and compare with other selected investigative tasks, introduce the participants of the investigation experiment, describe its preparation and tactical principles and I get to the evaluation of results and documentation. In the practical part, I will present a case with an investigative experiment, which shows some interesting facts about the evaluated results.

Key words: criminalistic experiment, investigative experiment, criminalistic, special way of proving, reconstruction

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze, dne 14.2.2022

Adrian Szöke

Poděkování

Tímto bych chtěl velmi poděkovat vedoucímu mé diplomové práce, panu doc. JUDr. Zdeňku Konrádovi, Csc., za pomoc při zpracování a poskytnutí velmi užitečných rad, které mi pomohly při psaní mé bakalářské práci. Dále bych rád poděkoval lidem, kteří mi poskytly potřebnou literaturu ke zpracování.

Obsah

Anotace.....	2
Annotation.....	3
Čestné prohlášení.....	4
Poděkování.....	5
Úvod.....	7
1. Experimentální metoda v kriminalistice.....	9
2. Expertizní experiment.....	10
3. Taktický experiment.....	11
4. Vyšetřovací pokus.....	12
4.1. Cíle vyšetřovacího pokusu.....	14
4.2. Druhy vyšetřovacího experimentu.....	16
5. Odlišení vyšetřovacího pokusu od ostatním vybraných vyšetřovacích úkonů.....	18
5.1. Vyšetřovací experiment a ohledání.....	18
5.2. Vyšetřovací experiment a rekognice.....	18
5.3. Vyšetřovací experiment a expertiza.....	19
5.4. Vyšetřovací experiment a prověrka výpovědi na místě.....	20
5.5. Vyšetřovací experiment a rekonstrukce.....	21
6. Účastníci vyšetřovacího experimentu.....	22
6.1. Přímí účastníci experimentu.....	23
6.2. Nepřímí účastníci experimentu.....	23
6.3. Pomocné osoby.....	24
7. Příprava kriminalistického experimentu.....	25
7.1. První etapa – do odjezdu na místo provádění experimentu.....	26
7.2. Druhá etapa po příchodu na místo provádění vyšetřovacího experimentu.....	28
8. Taktické zásady provedení vyšetřovacího experimentu.....	30
9. Hodnocení výsledků vyšetřovacího experimentu a jeho důkazní význam.....	32
10. Dokumentace.....	34
11. Praktická část.....	38
11.1. Příklad z praxe.....	38
11.1.1 . Popis případu.....	38
11.1.2 . Vyšetřovací pokus.....	41
Závěr.....	45
Seznam použitých zdrojů.....	47

Úvod

Kriminalistický experiment je významným a nepostradatelným úkonem, který poskytuje velice důležité informace vzešlé z jeho provedení k vyšetřování a objasňování trestných činů. Využívá se kriminalistiko-taktické metody formou experimentu lze tak událost, která nastala, znova uměle navodit a dovoluje nám ji hlouběji prozkoumat.

Hlavní motivací pro výběr tohoto tématu byla důležitost funkce kriminalistického experimentu a vlastní zájem o kriminalistiku. Myslím si, že kriminalistický experiment je velice důležitý, jelikož se zabývá řešením trestných činů a často bývá nezbytný k objasnění vyšetřovaného případu.

Kriminalistický experiment je široký pojem, a proto nabízí příležitost pro zpracování. Ukrývají se v něm další, konkrétně zaměřené metody, které mají různorodou roli. Jedná se o expertizní experiment, taktický experiment a vyšetřovací pokus, někdy označován jako vyšetřovací experiment. Všechny v bakalářské práci popíšu a zaměřím se především na vyšetřovací pokus, který detailně rozeberu po mnoha stránkách. Během mé práce se budu snažit porovnávat názory z literatury, která mi byla dána a pokusím se každou kapitolu uzavřít svým pohledem na danou věc. Dále se podívám na další zvláštní způsoby dokazování jako je rekonstrukce, prověrka výpovědi na místě činu, rekognice, ohledání a kriminalistický expertiza.

Práce tedy bude převážně zaměřena na vyšetřovací pokus. Bude se jednat převážně o komparativní metodu, kdy jsem při vypracování použil dostupnou literaturu, která se problematikou zabývá. A v praktické části vám představím zajímavý příklad z praxe, který jsem objevil čistou náhodou a zaujal mne, jelikož

je to dle mého názoru velice dobře zobrazeno, jak takový vyšetřovací pokus vypadá.

1. Experimentální metoda v kriminalistice

Kriminalistika se díky svému zaměření věnuje odhalování, vyšetřování a předcházení trestné činnosti včetně zákonitostí spojených se vznikem, změnou a zánikem kriminalistických stop, dále jejich sběrem, shromažďováním, využitím a také uschování pro účely trestního řízení.

Lze využít nejrůznějších vědeckých metod v kriminalistice, která počínají v obecně poznávacích metodách (pozorování, měření, srovnávání, modelování, experimentování, dedukce, indukce atd.), dále vedou přes metody převzaté z jiných věd (matematické, fyzikální, chemické, biologické, sociologické, psychologické atd.), až po metody, které jsou pro kriminalistiku specifické (daktyloskopie, mechanoskopie, balistika). Specifické metody se utvořili generalizací poznatků z policejní, vyšetřovací a soudní praxe a také tvůrčím přizpůsobování až přetvářením poznatků a metod jiných věd. Například vznik daktyloskopie, která využila poznatků z biologie o stavbě kůže.

Experiment neboli česky pokus je vědecká metoda z oblasti obecně poznávacích metod. Jedná se o soubor jednání a pozorování, jehož účelem je verifikovat a falzifikovat hypotézu – tedy tvrzení o existenci zkoumaného jevu nebo o příčinném vztahu určitých prvků modelu v daném prostředí a za určitých podmínek. Pomocí izolace jednotlivých jevů v řízeném prostředí dosahuje těchto účelů. Umožňuje a předpokládá aktivní působení experimentátora na zkoumaný model na rozdíl od pozorování, které je pasivní. Aktivního působení se dosahuje systematickým měněním dílčích prvků modelu, může se jednat o zařazení, měnou kvality, kvantity nebo vyřazením z modelu. Velkou předností této metody je neomezené opakování odlišných alternativ modelů, které potom umožňují lepší pozorování a pochopení zákonitostí, které se v modelu objevují, a také umožňuje zamezit špatnému výkladu náhodného výskytu určitého jevu.

V kriminalistice jde o využívání experimentální metody v podstatě ve dvou formách :

(a) stejně jako v jiných vědních oborech za účelem získávání nových poznatků, zdokonalování postupů, zkoumání různých faktů a jevů za účelem vniknutí do jejich podstaty, do jejich kausální podmíněnosti atd.

(b) jako jedna z metod poznávání a dokazování objektivní pravdy v trestním řízení (samostatně nebo jako součást jiných kriminalistických metod)¹

2. Expertizní experiment

Jedná se o speciální metodu kriminalistické praxe. V rámci své činnosti provádí soudní znalec, který tuto metodu může použít pro řešení otázek, jaké mu uložil soud. Zvláštností této metody je subjekt, jedná se o soudního znalce, který je zapsán v seznamu soudních znalců. Tím pádem se nejedná o vyšetřovací úkon podle trestního řádu, ale nýbrž o přibrání znalce, což je definováno dle § 105 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád).²

Každý znalec je zapsán pro určitý obor nebo více oborů, ve kterých mu je umožněno vykonávat činnost. Ustanoveno podle č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech. Soud stanoví znalce, kdy dbá na to, aby znalec odpovídal z oboru prověřované skutečnosti. Například je-li potřeba zjistit o jaké střelivo se jedná, použije se znalec z oboru Střelivo a výbušniny.

1 PRERAD, Vladimír. Vyšetřovací experiment. Praha: Ministerstvo vnitra ČSSR, 1972. str. 6.

2 ČESKO. § 105 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád). Zákony pro lidi.cz [online, cit. 09.03.2022]. dostupné zde: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141#p105-1> .

Znalci se při uložení úkolu vypracování expertizního experimentu také předá soubor otázek, na které má soudní znalec odpovědět. Musí mít dostatečnou oporu ve zvolených metodách a odpovědi musí být objektivní. Výsledkem expertizního experimentu je znalecký posudek, který je důkazem ve smyslu § 89 odst. 2 trestního řádu.³

Posudek se skládá ze tří částí. První část se týká a shrnuje poznatky o případu, které byly získány z materiálních spisů. Druhá část se zabývá samostatným prováděním šetření, které se v tomto případě bude provádět experimentem. V závěrečné části by se měly objektivně zodpovědět otázky, které požaduje soud. Při odpovídání na otázky je třeba dodržet zdržení se od hodnocení z hlediska právní stránky nebo posuzování zavinění, neboť to rozhoduje soud. Jestliže by posudek obsahoval tyto vady, bude se jednat o relevantní důkaz, který nemůže být použit.

3. Taktický experiment

Taktický experiment je prováděn za cílem nejen pochopení určitého jevu, ale také jako možnost získat poznatky, které jsou důležité pro taktiku vyšetřování trestného činu. Výsledek je určen orgánům činných v trestním řízení a není důkazem ve smyslu § 89 odst. 2 trestního řádu. Vyšetřovatel nemusí sepsat protokol a může se provést před zahájením trestního řízení. Může se jednat například o emocionální experiment, kdy se budeme snažit využít emocí třeba pachatele v náš prospěch.⁴

Pokud bych měl srovnat taktický experiment a expertizní experiment, tak dle zde není tolik potřeba experta, jelikož cílem není přímo zkoumat daný děj, ale

3 ČESKO. § 107 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád). Zákony pro lidi.cz [online, cit. 09.03.2022]. dostupné zde: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141#p107>

4 PRERAD, Vladimír a Miroslav VYCHODIL. *Vyšetřovací experiment a rekonstrukce trestného činu*. Praha: Univerzita Karlova, 1990. Acta Universitatis Carolinae. str 26-27.

provedení, které nám dává odpovědi na taktické otázky vyšetřovatele jako například, kde hledat další kriminalistické stopy.

4. Vyšetřovací pokus

Vyšetřovací pokus je samostatná kriminalistická metoda, která spočívá v provedení pokusů a zkoumání faktů v uměle vytvořených nebo systematicky měněných podmínkách s cílem zjistit, prověřit nebo upřesnit určité okolnosti důležité pro trestní řízení.⁵

Od 1.1.2002 je vyšetřovací pokus rovněž procesním úkonem spadajícím mezi zvláštní způsoby dokazování podrobněji podle § 104c TrŘ. A definice nacházející se nad tímto odstavcem je z dnešní doby a publikována v literatuře, takže se všichni shodli na jednotní definici, ale nebylo tomu tak vždy a nad tím se budu zabývat v dalším odstavci.

Než se ustanovila jednotná definice, která je dnes publikována a vyučována, byly dvě skupiny. První skupina, která byla reprezentována R. S. Bělkinem, N. I. Gukovskou a později ještě prací L. E. Arockera, definovala vyšetřovací experiment jako vyšetřovací úkon spočívající v provádění pokusů a spatřovali především podstatu v pokusné činnosti. Druhá skupina v čele s Tarasovem – Rodionovem, S. Kalinowskin, M. Vychodilem, A. J. Vinbergem a dalšími, definuje experiment jako vyšetřovací úkon nebo jej tak neuvádí a uvádí, že spočívá v znovuprovedení, rekonstrukci, obnovení, reprodukci, situace a okolností, faktických okolností, nějakých okolností. Podstata, kterou spatřují, spočívá v znovuprovedení vyšetřované situace. Definice obou skupin se drasticky nelišily, ale vyskytovaly se menší rozdíly. Tím pádem vzniká otázka, která z definic správněji vystihuje podstatu vyšetřovacího pokusu.⁶

⁵ NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie České republiky v Praze*. Praha: Abook, 2017. ISBN 978-80-906974-0-9. str 498-499.

Soudruzi ze SSSR, dle mého názoru, pohybovali v jejich definicích mezi vyšetřovacím pokusem a rekonstrukcí, jelikož opomíjeli experimentální charakter vyšetřovacího úkonu. Je třeba přemýšlet nad tím, že situaci není možné zcela vytvořit, aniž by vznikl další trestný čin. Snažíme se tedy, co nejvíce přiblížit dané situaci uměle. Co se děje je myšlenková rekonstrukce, která dosahujeme stavěním a srovnáváním zjištěných faktů, tvoří řetěz událostí, kauzálně spojených, které se staly a které je shodný s řetězem událostí původního děje. Takže do jaké míry se na základě zjištěných faktů a skutečností podaří rekonstruovat celý řetěz událostí, do takové míry je zjištěna objektivní pravda.

Pojem a podstatou také souvisí otázka charakteru vyšetřovacího experimentu (pokusu). Opět se vyskytovaly dva názory nebo skupiny. První skupina zastávala názor, který charakterizuje vyšetřovací pokus jako zvláštní druh způsob ohledání nebo jen za taktický postup prověrky důkazů při jiných vyšetřovacích úkonech (rekognice, ohledání). Podobné názory zastávají i další autoři jako například autoři učebnice čs. trestního řízení, kde uvádí, že druhem ohledání je i pokus provedený za účelem ověření výpovědi obviněného či svědka. Druhá skupina charakterizují vyšetřovací experiment jako samostatný vyšetřovací úkon, který se odlišuje svojí podstatou od jiných vyšetřovacích úkonů.⁷

Zde souhlasím s druhou skupinou a autorem, který se zabýval touto tématikou. Jelikož se jedná o experimentální metodu poznání objektivní reality. Jedná se tedy o velice důležitý důkazní prostředek, kde objektivnost jeho provedení vyžaduje a závisí na řadě záruk, hlavně i těch procesních. Všechny metody poznávající objektivní pravdu mají ve vyšetřovacím procesu samostatné

6 PRERAD, Vladimír. Vyšetřovací experiment. Praha: Ministerstvo vnitra ČSSR, 1972. str. 9-10.

7 PRERAD, Vladimír. Vyšetřovací experiment. Praha: Ministerstvo vnitra ČSSR, 1972. str. 18-21.

postavení. Je to především kvůli tomu, aby nevznikla subjektivní deformace, poněvadž metody jsou velmi složité.

4.1. Cíle vyšetřovacího pokusu

Jedním z cílů vyšetřovacího pokusu je prověrka ve věci shromážděných důkaz, které vznikají ve vyšetřovací praxi. Mohou jimi být například srovnávání získaných důkazů a získání důkazu nových apod. Vznikne-li pochybnost o možnosti nebo nemožnosti existence skutečnosti, události nebo jevu, o které jsou svědčí určité důkazy, vznikne nutnost ověřit tento důkaz experimentální cestou. Prověřování je potom prováděno v uměle vytvořené situaci, kde se podmínky shodují s původními podmínkami, za jakých vznikla vyšetřovací událost. Situace nemůže být odlišná od situace původní, avšak to neznamená, že v průběhu vyšetřovací pokusu nemohou být měněny podmínky, ty však nejsou náhodné, ale systematicky měněné jako jeden z principů experimentování.⁸

Druhým cílem vyšetřovacího pokusu je získávání nových důkazů, který dříve v trestní věci nefiguroval. Takovým důkazem může být fakt zjištěný fakt, svědčící o nemožnosti či možnosti působení daného jevu v určitých podmínkách, fakt slyšitelnosti nebo neslyšitelnosti výstřelu v daném místě apod. Jedná se tedy o skutečnosti kladné či záporné, které odpovídají objektivní realitě a které jsou relevantní ve vztahu k vyšetřované věci.⁹ Na otázku, zda je vyšetřovací pokus může být nový důkaz, není v kriminalistické literatuře jednotný názor. M. A. Čelcov, mluví o mezích dokazování v trestním právu procesním, tvrdí, že meze jsou dány jednak skutečnostmi, které jsou dány skutečnostmi, ke kterým se vztahují, a pomocné, které samy o sobě nepotvrzují

8 NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie České republiky v Praze*. Praha: Abook, 2017. ISBN 978-80-906974-0-9, str 499-500

9 PRERAD, Vladimír. *Vyšetřovací experiment*. Praha: Ministerstvo vnitra ČSSR, 1972. str. 35 – 37

neprověřují předmět dokazování, ale mají význam pro prověřování a hodnocení jednotlivých důkazních prostředků. Na druhé straně stojí D. Císařová, která považuje jako většina vyšetřovací pokus jako způsob získávání nových důkazů. Já se zde taky přikláním na druhou stranu, protože podle příkladu, kdy fakt obsažený ve svědecké výpovědi se nemohl stát za podmínek, které svědek uvádí. Takže v tomto případě se nejedná pouze o pomocnou skutečnost k prověrce výpovědi svědka, ale i o zjištění nového faktu, což dle mého uvážení je nový důkaz.

Třetím cílem je vyšetřovacího pokusu je prověrka kriminalistických verzí. Vyšetřovací pokus je k prověrce verzí zvláště výhodný pro široké možnosti experimentování, zejména možnosti systematického měnění podmínek v jeho průběhu, pro možnost opakování pokusů, apod.¹⁰ To vše umožňuje postupnému odmítání všech reálných možných verzí až na jednu nejpravděpodobnější, popřípadě k odmítnutí všech verzí a vytyčení nových verzí. Cílem je tedy dokázání nebo vyvrácení verzí.

Posledním cílem vyšetřovacího pokusu je zjištění okolností napomáhající spáchání trestného činu. Za pomoci vyšetřovacího pokusu můžeme odhalit okolnosti a podmínky, které umožnili spáchání trestného činu, avšak nemůžeme použít vyšetřovací pokus jako předcházení trestných činů. K tomu nám pomůže následná analýza odhalených okolností a podmínek, na jejichž základě se mohou vytvořit opatření.¹¹

10 KONRÁD, Zdeněk, Viktor PORADA, Jiří STRAUS a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-547-0, str. 104

11 KONRÁD, Zdeněk, Viktor PORADA, Jiří STRAUS a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-547-0, str. 104

4.2. Druhy vyšetřovacího experimentu

V kriminalistické literatuře se můžeme setkat s různými názory na kvalifikaci typů vyšetřovacího pokusu. Například N. I. Gukovská uvádí : vyšetřovací experiment ke zjištění možnosti vidět, slyšet, vykonat nějakou činnost, vykonat nějakou činnost za určitý časový úsek, experiment ke zjištění speciálních a profesních návyků konkrétní osoby, ke zjištění jakým způsobem se stala událost¹². Její typy jsou neúplné a L. E. Arocker se je pokusil zobecnit jako například možnost či nemožnost vidět, možnost nebo nemožnost slyšet. Jeho zobecnění se dalo ještě dále zobecnit, a proto se o to pokusila práce Tarasova – Rodionova, která uvádí, že možnost použití experimentu je určována okolnostmi případu. Okruh těchto okolností je velmi různorodý a nejčastěji se vyšetřovací pokus provádí za účelem zjištění nebo prověrky: slyšitelnosti, viditelnosti, možnosti proniknutí do místnosti nebo přes ohradu, možnosti vykonat určitou činnost nebo možnosti existence nějaké události v určitém časovém období, možnosti vykonat určitou činnost nebo možnosti průběhu určité události, mechanismus toho co se stalo na místě činu u pravděpodobné události určitých jednání a událostí.¹²

Pokud by tedy bylo možné považovat tyto přehledy za kvalifikaci, tak by kvalifikace nikdy nebyla úplná, jelikož by závisela na jejím praktickém využití, ale jako vědní disciplína by neuspěla, protože ta se má opírat o teorii. Obecně se má tedy jednat o lidskou činnost konanou v daný okamžik, na daném místě, v daných konkrétních podmínkách a objektivně nutnými následky této činnosti¹³. Úkolem kvalifikace logický systém pojmů určité oblasti a utřídit tak předměty

¹² PRERAD, Vladimír. Vyšetřovací experiment. Praha: Ministerstvo vnitra ČSSR, 1972. str. 44-45.

¹³ PRERAD, Vladimír. Vyšetřovací experiment. Praha: Ministerstvo vnitra ČSSR, 1972. str. 46-47.

této oblasti, aby byl získán celkový přehled v celé oblasti. R. S. Bělkin při formování svého názoru vychází ze souvětí, které bylo předtím napsáno a odpovídají současnému stupni poznání.

a) **Vyšetřovací experiment ke zjištění možnosti pozorování, vnímání nějakého faktu** v praxi patří k nejrozšířenějším typům možnosti vidět, slyšet, poznat osobu, apod.

b) **Vyšetřovací experiment ke zjištění možnosti provedení nějakého činu** → možnosti prověření provedení konkrétního skutku v určitých podmínkách nebo určitou osobou, popřípadě více osobami za určitý časový úsek. Například možnost vynést přes určitý otvor určitý předmět.

c) **Vyšetřovací experiment ke zjištění možnosti existence nějakého jevu** → zjištění nebo prověření možnosti způsobení nějakého konkrétního činu. Jedná se o existenci samotného faktu, který je předmětem dokazování, nikoliv o možnost způsobení. Například zjištění zda byl řidič oslněn světlem protijedoucího vozidla při stávajícím technickém stavu jeho předního světla.

d) **Vyšetřovací experiment ke zjištění jednotlivých detailů mechanismu události** → zjištění průběhu jednotlivých fází události jestli se mohly stát tak, jak popisuje svědek nebo obviněný. Úzký vztah s rekonstrukcí a zpravidla vyžaduje jako podmínku provedení.

e) **Vyšetřovací experiment ke zjištění procesu vytvoření stop události, odhalených v průběhu vyšetřování** → možnost provést, vznikne-li nutnost zjistit jakým způsobem vznikly stopy nějaké události. Například stopy blatníku nebo nárazníku automobilu na nějakém předmětu. ¹⁴

¹⁴ PRERAD, Vladimír. Vyšetřovací experiment. Praha: Ministerstvo vnitra ČSSR, 1972. str. 47-48.

5. Odlišení vyšetřovacího pokusu od ostatním vybraných vyšetřovacích úkonů

5.1. Vyšetřovací experiment a ohledání

Každé ohledání má jeden společný cíl, zaznamenat vše co osoba, která provádí ohledání, vidí, nalézt a zajistit stopy a jiné věcné důkazy. Mohli by se namítat, že v dynamickém stádiu ohledání jsou rovněž prováděny v některých případech nějaké nesložité pokusy, ale avšak takové operace nemají charakter vyšetřovacího experimentu. Například při ohledání místa činu se ověří, zda se dveře dají zamknout.¹⁵

Charakteristickým znakem ohledání je, že objekt se zkoumá v takovém stavu, ve kterém byl nalezen. Naproti tomu vyšetřovací experiment vnímá událost ne podle stop, ale podle procesu tvoření, změny, kde objektem vnímání je pokus a jeho výsledky.¹⁶ Souhlasím tedy s tím, co říká R. S. Bělkin, že ohledání se zaměřuje pouze na výsledek události, zatímco vyšetřovací pokus vnímá událost i její následek.

Oba procesní úkony sdílí řadu společných znaků. Jejich výsledky jsou vnímány bezprostředně. Základní znaky ohledání jako plánovitost, metodičnost, účelnost apod. jsou uplatněny i při vyšetřovacím experimentu.

5.2. Vyšetřovací experiment a rekognice

Podstatou rekognice je znovupoznání. Akt znovupoznání není pokusem, takže nemá experimentální charakter, a i přesto obsahuje některé prvky, které mají oba vyšetřovací úkony společné. V obou případech se může, některých

¹⁵ PRERAD, Vladimír. Vyšetřovací experiment. Praha: Ministerstvo vnitra ČSSR, 1972. str. 23.

případech je to nutné, provádět v rekonstruované situaci, podmínkách, včetně všech vedlejších jevů. Vytvoření takové situace má bezesporu pokusné prvky.¹⁶

Rozhodujícím pro odlišení vyšetřovacích úkonů je jejich cíl a obsah činnosti. U rekognice se jedná o znovupoznání vybraného objektu v rekonstruovaných, uměle vytvořených podmínkách, zatímco u vyšetřovacího pokusu jde o pokusnou prověrku možnosti poznat, možnosti existence samotného faktu, kde můžeme pokus stále opakovat a obměňovat objekt řadou jiných objektů. U rekognice tomu není tak, jelikož se jedná o neopakovatelný úkon s nemožností záměny znovupoznávaného objektu.

Vyšetřovací pokus můžeme uplatnit na rekognici, abychom zjistili, jaké příčiny podmínily správný nebo nesprávný vjem a tím znovupoznání, jelikož jak jsem zmínil v odstavci nahoře, rekognice formou znovupoznání není možná, a proto se využije vyšetřovacího pokusu.

5.3. Vyšetřovací experiment a expertiza

V teorii ani v praxi nedochází často k zaměňování těchto úkonů je třeba rozumět jejich odlišnosti od sebe. Oba procesní úkony experiment i expertiza mohou být velmi úzce spojeny, jelikož jejich výsledky mohou být podkladem pro provedení druhého. Může se jednat o vyšetřovací experiment, kde podmínkou pro jeho provedení budou výsledky předchozí expertizy. Například stopa na zdi domu nebo sloupu pouličního osvětlení, kde došlo ke zranění chodce, mohla být způsobena nárazníkem nebo blatníkem určitého vozidla a tyto výsledky mohou být podkladem k nařízení expertizy k zjištění, zda se ve stopě nenachází částice kovu, analogického kovu uvedeném na vozidle.¹⁷

16 PRERAD, Vladimír. Vyšetřovací experiment. Praha: Ministerstvo vnitra ČSSR, 1972. str. 24

17 PRERAD, Vladimír. Vyšetřovací experiment. Praha: Ministerstvo vnitra ČSSR, 1972. str. 24-25

Rozdíl mezi vyšetřovacím pokusem a expertízou se nachází v procesním a obsahovém hledisku. Procesní postavení vyšetřovatele a soudního znalce je odlišné. U expertizy je potřeba speciálních znalostí určitého oboru nebo více oborů, zatímco k provedení vyšetřovacího pokusu takových znalostí není třeba. Rozdíl také vidím v použití speciálních přístrojů a řadu experimentů, který nemají charakter vyšetřovacího experimentu a nejsou specifické jen pro tu činnost, při expertize, zatímco vyšetřovací pokus převážně používá obecně poznávací metody nebo specifické pro danou činnost.

Expertiza se tedy použije v případech, kdy k objasnění určitého, vyšetřováním zjištěného faktu a jeho vztahu k vyšetřované věci, je třeba použít znalostí určitého vědního oboru nebo několika oborů.¹⁸

5.4. Vyšetřovací experiment a prověrka výpovědi na místě

Vyšetřovací experiment má i úzký vztah k vyšetřovacímu úkonu prověrka výpovědi na místě. Prověrka výpovědi na místě má v sobě prvky různých vyšetřovacích úkonů jako je ohledání, rekognice, výslech, prohlídka atd. Obsahuje i experimentální prvky, kdy obviněný nebo svědek demonstruje, rekonstruuje své jednání, svou činnost na určitém konkrétním místě, přitom posuzuje, jestli se zkoumaná událost na daném místě stala, v podmínkách a způsobem, který uvedená osoba popisuje.¹⁹ To nám bezesporu připomíná experimentální prvky vyšetřovacího pokusu.

Rozdíl mezi těmito vyšetřovacími pokusy spočívá v jejich cílech a obsahu. Úkolem experimentu je zjistit řadou pokusů v různě měněných podmínkách

18 PRERAD, Vladimír. Vyšetřovací experiment. Praha: Ministerstvo vnitra ČSSR, 1972. str. 25-26

19 KONRÁD, Zdeněk, Viktor PORADA, Jiří STRAUS a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-547-0, str. 77-78

jestli se událost, která je předmětem zkoumání se mohla za daných podmínek stát či existovat. U prověrku výpovědi na místě se jedná o činnost poměrně širší, kdy cílem je objasnění činu, jednání, které byly na místě nebo objektu vykonány nebo způsobeny, zjištění dalších stop či věcných důkazů. Z toho nám vyplyne, že podstatou prověrky výpovědi na místě je obyčejné ukázání místa nebo demonstrace jednání či jednání více osob na daném místě. Jediná experimentální činnost je demonstrace dané osoby. U vyšetřovacího experimentu může být v řadě případů proveden bez účasti obviněných nebo svědků, zatímco u prověrky je to neproveditelné bez těchto osob.

5.5. Vyšetřovací experiment a rekonstrukce

Rekonstrukce je vyšetřovací úkon, který spočívá v souhrnném obnovení situace a skutkových okolností, které mají podstatný vztah k trestnému činu, a provádí se na základě porovnání údajů, získané vyšetřováním, s objektivní situací za účelem jejich prověření i získání nových důkazů.²⁰ Účelem rekonstrukce je tedy znovuobnovit především původní podmínky minulé události, hmotné situace, za níž trestný čin probíhal, a dále také skutkové okolnosti případu, které mají podstatný význam ve věci s cílem objasnění objektivní reality. Rekonstrukce v procesu vyšetřování může vystupovat jako samostatný vyšetřovací úkon, jehož cílem může být například prověrka již existujících důkazů a získání nových důkazů nebo jako podmínka a tedy součást jiného vyšetřovacího úkonu jako je třeba rekognice, vyšetřovací experiment apod. V obou případech je hlavní element obnova a rekonstrukce a ostatní prvky, jako například výslechové, experimentální, se projevují v podstatě v nejjednodušší formě.

Naproti tomu vyšetřovací experiment vystupuje v procesu vyšetřování jako samostatný vyšetřovací úkon, jehož podstatou je pokusná činnost, zaměřená

²⁰ VYCHODIL, Miroslav. Rekonstrukce trestného činu. 1. Praha: MV ČSSR, 1972, str. 11.

na zjištění možnosti existence či neexistence faktu. V tom je základní a nejpodstatnější rozdíl. U rekonstrukce je dílčí nebo souhrnné obnovení situace a skutkové podstaty, které mají vztah k trestní věci, finální částí úkonu. U vyšetřovacího pokusu se ohledně toho samého jedná o výchozí, počáteční etapu a vystupuje jako podmínka v případech, kdy shodnost podmínek experimentu s původní, zkoumanou událostí je podmínkou hodnověrnosti experimentu a jeho výsledků. Splnění cíle experimentu je možno docílit pouze pokusnou cestou, nespočetným opakování pokusů s uměle měněnými podmínkami kvůli vyloučení nahodilosti. Splnění cílů rekonstrukce nevyžaduje několikanásobné opakování za systematicky uměle měněných podmínkách, jelikož tyto metody jsou pro rekonstrukci neupotřebitelné. Pro hodnověrnost rekonstrukce a jejich výsledků některé okolnosti vlastní situace a některé jevy, jako například podmínky viditelnosti, povětrností apod., nehrají zpravidla podstatnou roli, zatímco pro hodnověrnost provedení vyšetřovacího pokusu a jeho výsledků hrají.²¹

I když oba vyšetřovací úkony mají nějaké rysy a cíle, které sdílí. Jejich hlavním rozdílem spočívá v obsahové, metodické a taktické stránce.

6. Účastníci vyšetřovacího experimentu

Subjektem vyšetřovacího pokusu je především policejní orgán, státní zástupce a obhájce, tedy pokud mu není právo odepřeno podle § 165 odstavec 1 trestního řádu. Dále se mohou úkonu účastnit osoby, proti kterým je trestní řízení vedeno, osoby poškozené a osoby zúčastněné, kde se vychází z § 12 odstavce 1 trestního řádu a § 12 odstavce 6 trestního řádu.²² Za účastníka se dále považuje neúčastněná osoba, znalec a další osoby, jejichž účast je při

21 PRERAD, Vladimír. Vyšetřovací experiment. Praha: Ministerstvo vnitra ČSSR, 1972. str. 28-30.

22 NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie České republiky v Praze*. Praha: Abook, 2017. ISBN 978-80-906974-0-9, str. 503

provádění experimentu potřebná. Jsou jimi pomocné osoby. Pod které spadají svědci a další přibrané osoby. Účast těchto osob, je dobrovolná podle charakteru vyšetřovacího experimentu.

6.1. Přímí účastníci experimentu

Rozumíme osoby, které se přímo podílejí na organizaci, provádění nebo průběhu jednotlivých pokusů. Jedná se tedy o orgány činné v trestním řízení, osoby přímo provádějící jednotlivé pokusy, nebo osoby, na základě jejichž výpovědi a podle jejich pokynů je experiment prováděn. Dále sem patří osoby, které podali potřebná vysvětlení ve věci, svědci, poškození a obvinění, pokud neodmítnou aktivní účast na pokusu.²³ Účast těchto osob je dobrovolná a vzhledem k jejich možné zastupitelnosti i nepovinná. Konrád se spolupracovníky v této souvislosti uvádějí, že nezastupitelné jsou výše uvedené osoby pouze v případech, kdy předmětem experimentální prověrky jsou jejich subjektivní vlastnosti, které nelze získat zprostředkovaně od jiných osob. Pokud vlastnosti lze získat od jiných osob, provede se zaměnění za figuranta, který splňuje náležitosti potřebné k provedení vyšetřovacího experimentu.

6.2. Nepřímí účastníci experimentu

Za nepřímé účastníky experimentu se považují osoby, které se účastní experimentu za účelem odborných konzultací, jedná se o znalce a jiné odborníky, nebo za účelem verifikace objektivnosti a zákonnosti postupu při provádění experimentu, zde se jedná například o obhájce obviněného, nezúčastněnou osobu atp.²⁴

23 MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav Suchánek. Kriminálnístika. 2., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2004. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-7179-878-9, str. 357

24 MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav Suchánek. Kriminálnístika. 2., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2004. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-7179-878-9, s. 357 - 358

6.3. Pomocné osoby

Za pomocné osoby považujeme ty, kteří zabezpečují uzavření místa experimentu, ostrahu obviněného, technickou dokumentaci průběhu a výsledku, figuranty apod.²⁵

Pomocné osoby se výrazně liší od nezúčastněných osob především tím, že jejich účast na vyšetřovacím pokusu není pasivní a nejsou svědky úkonu. Jejich úloha spočívá v tom, že při provádění zastupují obviněného nebo svědka, napodobují činnost osob nebo vystupují v roli figuranta a jsou kdykoliv zaměnitelní.²⁶

25 NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie České republiky v Praze*. Praha: Abook, 2017. ISBN 978-80-906974-0-9, str. 504

26 NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie České republiky v Praze*. Praha: Abook, 2017. ISBN 978-80-906974-0-9, str. 505

7. Příprava kriminalistického experimentu

Ze zevšeobecnování vyplynuly některé zásady mající povahu obecných zásad platných pro provádění vyšetřovacího experimentu, jiné mají význam jen u některých druhů experimentu Organizátor vyšetřovacího pokusu by je měl mít na vědomí, pokud se chce vyvarovat pochybení, a uplatňovat je již ve fázi přípravy složitého a náročného procesního úkonu. Jakýkoliv vyšetřovací úkon má mít účel a sledovat určitý cíl. Pouze v takovém případě je vyšetřovací úkon efektivní. Každý experiment má mít vlastní projekt, obsahovat hypotézu ne několik hypotéz, které má experiment potvrdit nebo vyzkoušet, rozdělení úkolů, postup prací, určení prostoru v jakém se má experiment provádět, stanovení kvantitativních a kvalitativních ukazatelů pro to co a jak se má vyzkoušet, stanovení hranic, kterých není možno při experimentu překročit. Přitom je třeba opírat se o důkladnou analýzu všech známých faktorů, zjištěných neshod, které nám pomůžou stanovit cíle, ke kterým by měl experiment směřovat. Dále nám to pomůže se zjištěním překážek, s jimiž se budeme potýkat a které budou potřeba být překonány, aby bylo docíleno optimálních podmínek pro nutné dosažení hodnověrných výsledků experimentu. Jedná se o studium materiálů získaných v trestní věci, poznání veškeré problematiky, rozporů materiálů, ujasnění a stanovení cíle, který se určuje podle druhů pokusů konkrétních dílčích otázek, výběrem konkrétní dílčí otázky. To již nebude při plánování experimentu volné, ale musí se hledat nejvýhodnější cesta, které povede od formulace problému k formulaci výsledku. V kriminalistické literatuře se vyskytuje dělení přípravy vyšetřovacího experimentu na etapu před odjezdem na místo provádění experimentu a na etapu přípravy po příjezdu na toto místo, do doby zahájení experimentu. V takovém rozhodnutí spatřuji především praktický význam. Jestliže vyšetřovací pokus není potřeba provádět na určitém

místě, není příprava složitá. Opakem toho budou vyšetřovací pokusy, které se mají provádět na místě shodném s místem původní události.²⁷

7.1. První etapa – do odjezdu na místo provádění experimentu.

a) Určení obsahu a způsobu provedení jednotlivých pokusů. V průběhu vyšetřovacího experimentu může být zkoumáno i několik dílčích otázek různými pokusy.

b) Určení pořadí předpokládaných pokusů. Především je nutno stanovit pořadí s ohledem na zkoumané otázky, jejich návaznost, zda a jak budou měněny uměle vytvořené podmínky a jak s nimi bude variováno, zda se dojde ke ztížení nebo naopak usnadnění podmínek, tak aby z experimentu byla vyloučena nahodilost a výsledky byly věrohodné.

c) Řešení otázky doby provedení vyšetřovacího experimentu. Při řešení této otázky se vychází ze dvou taktických aspektů. Řešení prvního taktického aspektu spočívá v otázce, ve které fázi vyšetřované věci se experiment provede. Druhý taktický aspekt spočívá v době provedení vyšetřovacího experimentu, kde se především zaměřujeme na denní nebo noční dobu, klimatické podmínky, akustické podmínky, dopravní ruch apod.

d) Výběr místa provedení vyšetřovacího experimentu. Při této otázce si musíme ujasnit jestli je třeba provést experiment na totožném místě s místem zkoumané události nebo zda samostatné místo provedení experimentu nehraje důležitou roli. Pokud již místo neexistuje a je potřeba pro kriminalistický experiment, je třeba zajistit výběr místa s maximálně podobnými charakteristickými vlastnostmi. Je třeba si ujasnit, zda máme dostateční

27 PRERAD, V. Vyšetřovací experiment. Praha. Ministerstvo vnitra ČSSR, 1972, str. 93-94

informace k provedení rekonstrukce a určit jestli není nutné provést výslech provést výslech svědka, obviněného apod.

e) Určení okruhu účastníků vyšetřovacího experimentu a otázky spojené s jejich účastí. Otázka se zabývá profesionální znalostmi osob, podobnost vlastností pomocných osob, figurantů, kteří budou při experimentu zastupovat svědka, obviněného apod., řešení otázky diferenciací informace účastníků atd. Dále přicházejí v úvahu otázky spojené se zajištěním účasti těchto osob při vyšetřovacím experimentu.

f) Příprava věcných důkazů nebo jejich substitutů, jichž bude třeba při provádění pokusů. Zde se řeší použití potřebných předmětů mající charakter věcným důkazů, je-li je potřeba použít a zda mohou být použity, dívá se zda jim nehrozí nebezpečí poškození, jestli jsou vůbec schopny být použity nebo jestli je vhodné je nahradit maketami. Dále se řeší otázky s přepravou těchto věcí.

g) Příprava potřebných technických, dopravních a jiných prostředků. Jedná se o zajištění fotografických aparátů, filmových kamer, prostředků pro zvukový záznam, osvětlovací zařízení, příp. osvětlovací granát, měřící prostředky, kreslicí potřeby, spojovací prostředky, signalizační prostředky, dopravní prostředky apod. Dále se může jednat o technická opatření jako uzavření místa, odklonění dopravy apod. Rozsah technických prostředků bude individuální a bude záviset na cíli, obsahu a způsobu provedení experimentu, místě provedení apod.²⁸

28 MUSIL, Jan. Kriminalistika. Praha: C.H: Beck, 2001. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-7179-362-0, str. 333-334

7.2. Druhá etapa po příchodu na místo provádění vyšetřovacího experimentu

a) Zjistit změny situace na místě provedení vyšetřovacího experimentu a provést přípravy k jeho rekonstrukci. Současně je třeba zajistit místo před nepovolanými osobami.

b) Provést fotografování místa před provedením rekonstrukce a po ní. Pokud existuje dokumentace místa, je vhodné, aby byly snímky pořízeny stejného formátu a ze stejných míst jako při ohledání, aby srovnání obou fotografických dokumentací poskytlo informace o shodnosti zjištěné situace při ohledná a při experimentu.

c) Zajistit spojení mezi účastníky vyšetřovacího pokusu. Nezbytné mezi účastníky, kteří jsou od sebe více vzdáleni. Dále při provádění pokusu, kdy je potřeba provést několikerou činnost najednou a je vzdálená od sebe.

d) Provést instruktáž účastníků vyšetřovacího experimentu. Je potřeba vysvětlit jejich úlohy a úkoly při provádění experimentu, určení místa každého z účastníků, seznámení s druhem spojení, zejména se signály a jaké úkoly na který signál vykonat a jaký signál je pro ně, na jaký signál nebo pokyn mají úkon opakovat apod.²⁹

Někteří autoři do opatření přípravy experimentu zahrnují řešení otázky nutnosti přibrání specialisty, zajištění očitých svědků, jejichž výpovědi mají být experimentem prověřeny, zaslání předvolání nebo jiného vyznění, vydání usnesení o provedení experimentu, určení formy fixace, vypracování projektu experimentu apod.³⁰

29 KONRÁD, Zdeněk, Viktor PORADA, Jiří STRAUS a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-547-0, str. 106

30 PRERAD, V. *Vyšetřovací experiment*. Praha. Ministerstvo vnitra ČSSR, 1972, str. 97

Také se setkáváme s názorem provedení detailního výslechu svědka a obviněných v rámci přípravy na experiment, jejichž výpovědi se budou prověřovat experimentem, a které mají význam pro správné řešení situace. Dále se taky uvádí krátké slyšení výpovědí, což nemá být považováno za výslech.

S názory je možné souhlasit v tom, že se mohou vyskytnout určité nejasnosti a nedostatky v prvním výslechu, který není úplně dostatečný například v oblasti popisu okolností zkoumaní události. Tím pádem vznikne potřeba pro doplnění informací a upřesnit situaci a podmínky, za jakých osoba vnímala situaci, jev, fakt. Proto je třeba při výslechu zjistit při jakých podmínkách, situaci a události byl fakt, jev vnímán, z jaké vzdálenosti, jak dlouho, jaká byla viditelnost, jaké bylo počasí apod. Dále je třeba zjistit psychický a fyzický stav vyslýchaného, zda nebyl nemocný nebo pod vlivem drog či alkoholu, byl unavený nebo naopak svěží apod. V neposlední budeme zkoumat zájmy, profesionální znalosti, dovednosti apod. V první části se jedná o zjišťování objektivních okolností při vnímání a v druhé části se zaměřujeme na zjištění subjektivních vlastností osoby vhodně volenými otázkami vyšetřovatele.³¹

Výslech osob před experimentem není, na rozdíl od rekognice, obecně platnou podmínkou provedení, použije se tam, kde první výslech není dostatečně úplný, zejména týkaly se popisu okolností, za nichž došlo ke vnímání skutečnosti, která je předmětem experimentu. N. I. Gukovská ve své práci prezentuje ojedinělý názor na provedení výslechu svědka nebo obviněného před experimentem. Název tohoto ojedinělého úkony jsem již zmínil, jedná se o krátké vyslechnutí výpovědi o okolnosti, která má být provedena. Jsem toho názoru, že výslech před experimentem není tak účinný jako výslech po experimentu, kdy nepravdivě vypovídající osoba sama pozná mezery ve své výpovědi a přizná pravdu s větší pravděpodobností. A ještě lépe

³¹ NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie České republiky v Praze*. Praha: Abook, 2017. ISBN 978-80-906974-0-9, str. 508-509

tomu bude, jak píše pan Konrád ve své knize, když provedeme výslech až po té, co proběhne zhodnocení výsledků experimentu a bude potvrzena jejich věrohodnost.

8. Taktické zásady provedení vyšetřovacího experimentu

Zabezpečení optimálních podmínek pro provedení vyšetřovacího experimentu je nezbytným předpokladem jeho správnosti a hodnověrnosti jeho výsledků. Taktikou provedení vyšetřovacího experimentu rozumíme souhrn taktických postupů a doporučení, zaměřených k vytvoření a plnému uplatnění všech podmínek nutných k objektivnímu průběhu vyšetřovacího experimentu a získání hodnověrných výsledků.³²

Těmito podmínkami jsou následující.

1. Zajištění omezeného počtu účastníků vyšetřovacího experimentu je zajišťováno již v průběhu jeho přípravy. Je doporučeno omezit počet účastníků na nezbytně nutné, aby nedocházelo k negativnímu ovlivnění nejen experimentujících osob, ale taky i osob řídících vyšetřovací experiment. Současně je potřeba brát v úvahu otázku nezastupitelnosti experimentujících osob podle typu vyšetřovacího pokusu.³³

2. Shodnost experimentálních podmínek s podmínkami zkoumané události. Tato zásada patří k rozhodujícím předpokladům hodnověrnosti kriminalistického experimentu a jeho výsledků. Shodnost však nelze chápat jako úplnou shodu všech podmínek, ale jako shodu v těch podmínkách, které jsou určující pro

32 PRERAD, V. Vyšetřovací experiment. Praha. Ministerstvo vnitra ČSSR, 1972, s. 102

33 KONRÁD, Zdeněk, Viktor PORADA, Jiří STRAUS a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-547-0, str. 107

samotný děj a jeho následky. U podmínek, které nemají vliv na průběh a výsledky vyšetřovacího experimentu nemusí být dodržena. Relativní shodnost uměle vytvořených podmínek lze zajistit zejména eliminací negativního působení informace na pokusné osoby, výběrem denní doby pro provedení experimentu, provedením experimentu na místě, kde došlo ke zkoumané události, provedení rekonstrukce místa a podmínek místa v době události, výběrem shodných klimatických podmínek, využitím schodných, nebo jim podobných předmětů, zajištěním shodnosti tempa prováděných pokusů s tempem původní události atp³⁴.

3. Provádění experimentu v cílevědomě měněných podmínkách. Cílevědomě variování podmínek je jedním ze základních metodických principů experimentu. Pro zajištění významu podmínek pro vznik nějakého jevu se doporučuje izolovat jednotlivé podmínky nebo některé eliminovat při nezměněném stavu ostatních podmínek. Pro prověření hodnověrnosti výsledků vyšetřovacího experimentu se doporučuje usnadnění nebo ztížení podmínek provádění experimentální činnosti.³⁵

4. Provádění vyšetřovacího experimentu opakováním pokusů ve stejných podmínkách, což umožňuje pečlivější a hlubší studium zkoumaného jevu a je garancí hodnověrnosti výsledků experimentu, neboť umožňuje orgánům činným v trestním řízení nabýt přesvědčení, že získané výsledky nejsou nahodilé.³⁶

5. Provádění pokusů v několika etapách. Doporučuje se zajistit zejména u složitějších a náročnějších vyšetřovacích experimentů. Rozčlenění pokusů do

34 KONRÁD, Zdeněk .Některé zvláštní způsoby dokazování kriminalistické teorie a praxe. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2017. ISBN 978-80-7251-477-9. str. 56

35 KONRÁD, Zdeněk. Některé zvláštní způsoby dokazování kriminalistické teorie a praxe. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2017. ISBN 978-80-7251-477-9. str. 57

36 KONRÁD, Zdeněk, Viktor PORADA, Jiří STRAUS a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-547-0, str. 108

několika etap umožňuje přesnější a detailnější poznání celého experimentálního děje. Rozdělení provádění může být dvojího typu.

(a) Reálné členění se použije v případě, že je možno v určitém stádiu pokus přerušit na určitou dobu za účelem vyhodnocení výsledků dosažených v tomto stádiu experimentu.

(b) Podmíněné členění se použije tam, kde nelze průběh pokusu zastavit a v určitém stádiu provést vyhodnocení. Je tedy nutno při několikerém opakování věnovat pozornost vždy některému z prvků experimentu a pak vyhodnotit jednotlivě i v jejich souhrnu a získat tím obraz o celém pokusném ději.³⁷

9. Hodnocení výsledků vyšetřovacího experimentu a jeho důkazní význam

Ze získaných výsledků experimentu je možné formulovat závěry o možnosti a nemožnosti existence určitého jevu, nebo dokonce příčinných souvislostech jednotlivých jevů. Hodnocení důkazů je součástí procesu dokazování. Rozumíme tím činnost, jejímž výrazem je hodnota psychického, logického a poznávacího procesu a jejímž výsledkem je přisouzení určité hodnoty důkazům tím, kdo hodnocení provádí. Základní principy hodnocení důkazů stanoví § 2 odst. 6 trestního řádu, který ukládá orgánům činným v trestním řízení hodnotit důkazy podle svého vnitřního přesvědčení, založené na pečlivém uvážení všech okolností případů jednotlivě i v jejich souhrnu.³⁸ Při hodnocení výsledků vyšetřovacího experimentu je nezbytné analyzovat zejména okolnosti případu vedoucí k rozhodnutí o provedení vyšetřovacího experimentu, opodstatněnost

37 MUSIL, Jan. Kriminální taktika. Praha: C.H. Beck, 2001. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-7179-362-0, str.335

38 NĚMEC, Miroslav. *Kriminální taktika pro policisty a studenty Policejní akademie České republiky v Praze*. Praha: Abook, 2017. ISBN 978-80-906974-0-9, str. 511

stanovených hypotéz, , uměle vytvořené podmínky z hlediska jejich shodnosti s poznávaným jevem, dějem nebo činností, vliv podmínek, které nebylo možno znovuvytvořit, na výsledek experimentální činnosti.

O hodnověrnosti hovoříme tehdy, jestliže zadokumentované výsledky byly objektivně nutné při provádění určitých pokusů v určitých podmínkách. Aby se toho dosáhlo je potřeba skončení všech pokusů jediným možným výsledkem a byla tak vyloučena náhodnost. Pokud výsledky pokusů byly různé, hovoříme o nehodnověrných výsledcích, které ukazují na nahodilost výsledků, a proto je nelze považovat za hodnověrné.

Při hodnocení vyšetřovacího pokusu je nutno rozlišit mezi výsledky experimentální činnosti a závěry vyplývající z jejich výsledků. Pouze na základě hodnověrných výsledků vyšetřovacího experimentu je možné dojít k hodnověrným závěrům. Objektivně zjištěné výsledky mohou být buď pozitivní, kdy se jedná o prokázání určitého jevu jako například prokázání sledovatelnosti určité události, a nebo negativní, kdy se jedná o vyvrácení faktu jako například nemožnosti vykonatelnosti určité činnosti za určitých podmínek.

Z hlediska hodnověrnosti se zabýváme pouze negativními výsledky, jelikož ty nám umožňují pokládat výsledky vyšetřovacího experimentu za hodnověrné závěry. Pokud se jedná o pozitivní výsledek, bude se jednat o rovněž o hodnověrný závěr, ale pouze nám říká, že nějaký jev je možný, což neznamena, že k němu skutečně došlo. Jedná se tedy o závěr pravděpodobný, avšak jen tehdy, je-li brán izolovaně od ostatních důkazů v trestní věci.

10. Dokumentace

Proces provedení vyšetřovacího experimentu i jeho výsledky je třeba dokumentovat v předepsané procesní formě. Dokumentace vyšetřovacího pokusu musí poskytnout názorný obraz o jeho průběhu a získaných výsledcích. Základním procesním dokumentem je protokol o vyšetřovacím pokusu ve smyslu ustanovení § 55 odst. 1 trestního řádu. K doplnění protokolu se doporučuje průběh a výsledky vyšetřovacího experimentu dokumentovat video záznamem, elektromagnetickým záznamem zvuku, popřípadě dalšími vhodnými dokumentačními prostředky. Protokol o vyšetřovacím experimentu se rozděluje na tři části.

1. Úvodní část protokolu by měla obsahovat:

- označení policejní součásti a číslo jednacích spisového materiálu,
- datum konání vyšetřovacího experimentu,
- označení trestní věci, v níž je pokus prováděn,
- místo konání vyšetřovacího pokusu, zda je totožné s místem vyšetřovací události,
- přesnou dobu konání vyšetřovacího pokusu v případech, kdy je to důležité pro posouzení věci, zda se shoduje s dobou činu, dobu zahájení vyšetřovacího pokusu,
- podmínky, za nichž pokus probíhá a jejich shodu s podmínkami události,
- označení policistů, kteří vyšetřovací pokus provádějí,

- osobní údaje nezúčastněné osoby nebo zdůvodnění, proč tato osoba nebyla pokusu přítomna,
- osobní údaje obviněného, podezřelého, poškozeného, svědka, pokud se zúčastnili experimentu, se zhodnocením zachování jejich vlastností ve vztahu k události při jejich aktivní účasti,
- osobní údaje jiných oprávněných osob přítomných při pokusu
- osobní údaje pokusných osob a figurantů s uvedením shody podoby a dalších vlastností ve vztahu k osobám, které zastupují,
- dopravní prostředky, předměty a nástroje využitě při pokusu a jejich shodu ve vztahu k události, uvedení pokud se jednalo o originály nebo jejich modely,
- důvody provedení pokusu a cíl, k němuž pokus směřuje
- poučení jednotlivých účastníků pokusu o jejich právech a povinnostech dle jejich procesního postavení a o samostatném průběhu vyšetřovacího pokusu.

2. Popisná část protokolu

Zde je zachycen vlastní průběh vyšetřovacího experimentu a jeho výsledky ve všech dílčích pokusech.

- V čem tyto dílčí pokusy spočívaly, k čemu směřovaly, na jakém základě byly prováděny,
- jaké byly výchozí podmínky pro provedení pokusů, jakým způsobem a které podmínky byly postupně měněny,
- kdo a jak se na dílčích pokusech podílel,

- vyjádření přímých účastníků děje k výchozím nebo změněným podmínkám, zda byly upraveny na základě toho, v jakém směru
- v čem spočívalo jednání každého z účastníka pokusného děje,
- podrobný popis průběhu každého dílčího pokusu,
- výsledky získané u každého dílčího pokusu v jejich časové posloupnosti, zda odpovídají objektivní a reálné situaci,
- popis situace, za níž bylo dosaženo předpokládaných výsledků, jichž nebylo dosaženo při jednotlivých dílčích pokusech,
- popis dalších okolností, které mohly ovlivnit průběhy pokusů, zda a jak byly eliminovány.

3. Závěrečná část protokolu

- který dílčí pokus, jednotlivá jeho část, výkon, situace byly dokumentovány technickými prostředky a jakými, co je zachyceno v topografické dokumentaci, seznam příloh protokolu o vyšetřovacím experimentu s uvedením, kde jsou jednotlivé technické nosiče dokumentu uloženy,
- vyjádření, námítky, návrhy a připomínky jednotlivých účastníků vyšetřovacího experimentu k jeho průběhu i obsahu protokolu o tomto úkonu, způsob vypořádání s nimi,
- záznam o seznámení všech účastníků vyšetřovacího experimentu s obsahem protokolu o vyšetřovacím experimentu,
- čas ukončení vyšetřovacího experimentu, čas ukončení sepsání protokolu a podpisy všech účastníků, pokud někdo odmítne podepsat uvede se do protokolu taktéž.

Dále je potřeba zaznamenat mimořádné nebo neočekávané události, ke kterým došlo v průběhu tohoto úkonu, jedná se například přerušení, pozastavení apod., a to s uvedením času, kdy nastaly.³⁹

³⁹ NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická dokumentace*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-307-9, str.127-130

11. Praktická část

11.1. Příklad z praxe

Náš případ se odehrává při vyšetřování vraždy přítelkyně obviněného XXYYXX, původem z Běloruska, který si žádá o azyl v Havířově. Horní Suché. Svoji přítelkyni fyzicky napadl u nich v bytě, kde užil kuchyňského nože, kterým ji opakovaně bodal, zejména do oblasti hlavy a krku, čímž jí způsobil 24 bodných a bodnořezných ran. Bylo u něj provedeno vyšetření duševního stavu podle ust. § 116 odst. 2 tr. řádu formou každodenního pozorování na zvláštním oddělení nápravného zařízení, na psychiatrickém oddělení vězeňské nemocnice ve Vazební věznici a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno. Soudní znalci z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie, konstatovali, že obviněný trpí závažnou duševní nemocí paranoidní schizofrenií, která se projevuje převážně množstvím paranoidně persekucních, bizarních, neustále se rozšiřujících bludů, senzitivní vztahovačností, halucinacemi různých smyslu, nepřiléhavou efektivitou a emoční oploštělostí.

11.1.1 . Popis případu

Dne 11.3.2012 kolem 02.15 hod. byl v cele č. 306 zaznamenán poplach, který byl signalizován hlásičem. Na cele bylo neprodleně rozsvíceno světlo, přes kontrolní průzor bylo vidět , že na okenní mříži visí na pruhu látky, vytvořeném z ložního prostěradla, spoluvězeň obviněného XXYYXX, který zde vykonával vazbu za přípravu vraždy podle § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2 tr2 zákoníku.

Na základě oznámení byly zahájeny policejním orgánem podle § 158 odst. 3 tr. řádu úkony trestního řízení ve věci podezření z přečinu účast na sebevraždě podle § 144 odst. 1 tr. zákoníku. Současně rozhodl o provedení soudní pitvy ve smyslu § 115 odst. 1 tr. řádu.

Vzhledem k tomu, že se na smrti YYXXYY nedala vyloučit účast obviněného XXYYXX, bylo provedeno jeho vytěžení a další šetření. Dotyčný popsal okolnosti nálezu mrtvého, okolnosti společného výkonu vazby a další skutečnosti. Za jímavou informací byla zmínka o existenci podlitin proužkovitého tvaru na boční a přední straně krku, které YYXXYY vysvětloval XXYYXX dřívějším, nezdařeným pokusem o sebevraždu, snad na tkaničce bot. Tyto podlitiny zemřelý údajně maskoval tím, že nosil svetr. Zarážející však byla skutečnost, že YYXXYY prodělal mozkovou cévní příhodu, v důsledku které ochrnul na pravou polovinu těla, obtížně se pohyboval, jeho pravá ruka (byl pravák) byla i po rehabilitaci nefunkční. Na základě tohoto zjištění vyvstala pochybnost, zda si sám s takovým postižením mohl opatřit z prostěradla škrtidlo, uvázat ho jednoduchým uzlem k mříži, vytvořit kolem krku smyčku zajištěnou tzv. loďkovým úvazem (křížovou smyčku) a následně se po vystoupení na připravenou židli pod oknem cely oběsit.

Dne 16. 3. 2012 došlo u obviněný XXYYXX k agresivnímu raptu, který si vyžádal zákrok zásahové jednotky vazební věznice. Po získání základních informací a zjištění k sebevraždě YYXXYY. byl spisový materiál předložen Okresnímu státnímu zastupitelství Ostrava, které jej po prostudování zaslalo k posouzení věcné a místní příslušnosti Krajskému státnímu zastupitelství Ostrava. Bylo konstatováno, že se v daném případě na základě zjištěných skutečností jedná o podezření z trestného činu vraždy podle § 140 odst. 1 tr. zákoníku. Na základě toho byla věc předána k dalšímu šetření na OOK KŘP Moravskoslezského kraje.

V dané věci bylo provedeno ohledání místa činu, přičemž byla zajištěna řada stop, které byly následně podrobeny znaleckému zkoumání. Ze závěrů odborného vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví genetika, vyplynulo, že ze stop z prostěradla na posteli poškozeného a z části prostěradla užitého jako škrtidlo byl izolován pouze profil DNA zemřelého. Profily DNA získané z výtěrů z pod nehtů osoby XXYYXX. nejsou shodné s profilem DNA zemřelého. Znalci rovněž posoudili a popsali použité škrtidlo a uzly na něm. Trasologická stopa, zajištěná na sedáku židle na posteli pod oknem v cele, je otiskem podešve a mohla být vytvořena otiskem podešve levé boty zemřelého. V cele byl rovněž zajištěn dopis psaný velkým tiskacím písmem obyčejnou tužkou, označený datem 10. 3. 2012 s textem, který vypovídal známky loučení, jelikož byl ohledně jeho přítelkyně a pohřbu. Dopis nebyl dopsán.

Ve znaleckém posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, znalci konstatovali, že příčinou smrti je udušení z oběšení. Při soudní pitvě však zjistili na krku zemřelého dvě škrťací rýhy, různých šířek (širší, užší). S ohledem na toto zjištění vyslovili názor, že smrt zemřelého nemohla být způsobená pouze použitím škrťadla, kterým by bylo pouze prostěradlo. To vedlo ze soudně lékařského pohledu v tu chvíli k závěru, že poškozený mohl být aktivně škrcen druhou osobou při použití tenkého škrťadla, o čemž svědčí horizontální průběh užší škrťací rýhy.

Na tento znalecký posudek pak navazovaly výpovědi svědků - osob, které v rámci běžného života přišly YYXXYY do kontaktu. Ty se shodly jednak na tvrzení, že poškozený měl plně funkční pouze levou ruku, pravou nebyl schopen vykonávat jemnější motorické činnosti. Dále se shodly na tom, že bez pomoci by nebyl schopen uvázat si smyčku z prostěradla a vytvořit ve zjištěné výšce na mřížích vězeňské cely vaz z prostěradla, který byl zajištěn, neboť nebyl schopen samostatně zvednout pravou ruku, když tak chtěl učinit, musel si pomáhat rukou levou. Také poškození pravé nohy bylo do té míry omezující, že

bez cizí pomoci byl schopen sotva vylézt na postel, ne však na židli umístěnou na posteli.

Zkoumáním škrtidla, zajištěného z krku poškozeného, bylo potvrzeno, že jde o část prostěradla, přičemž zkoumá ním místa odtržení látky se prokázalo, že na jednom okraji, kde je zahnutý okrajový lem látky, je látka zabarvená, mohlo by se jednat o biologický materiál v případě, že by osoba provádějící roztržení si pomohla uchycením látky v zubech.

11.1.2 . Vyšetřovací pokus

Pro objasnění rozhodujících momentů a zejména k objasnění okolnosti, jak došlo k udušení YYXXYY., byl proveden vyšetřovací pokus podle § 104c odst. 1 tr. řádu. Cílem tohoto pokusu bylo objasnit skutečnosti, za kterých došlo k udušení oběšením, ověřit možnosti, zda osoba pouze s využitím levé ruky je schopna vytvořit škrtidlo, uvázat na škrtidle identické uzly, toto škrtidlo připevnit k mřížím na okně cely, následně se na škrtidle oběsit tak, aby byly zachovány metrické údaje zjištěné při ohledání. V další fázi vyšetřovacího pokusu bylo cílem objasnit vznik užší strangulační rýhy, zjištěné na krku zemřelého, a stanovit, za jakých okolností a podmínek vznikla, zda se ji zemřelý mohl při svém tělesném handicapu způsobit sám a jak. V neposlední řadě bylo ověřována i skutečnost, zda mohl být poškozený například uškrcen cizí osobou a následně zavěšen do škrtidla, připevněného na mříži cely, při zachování podmínek, odpovídajících nálezů zemřelého (výška zavěšení, hmotnost zemřelého, možnost manipulace s bezvládným tělem apod.).

Zemřelého demonstroval figurant, který mu svou výškou odpovídal. Totéž platilo i pro figuranta znázorňujícího XXYYXX. Vyšetřovací pokus byl proveden v autentické cele s původním vybavením. Identické bylo i škrtidlo. Při vyšetřovacím pokusu bylo zjištěno, že pomocí jedné (levé) ruky a zubů lze odtrhnout z prostěradla pruh látky, na jakém byl YYXXYY oběšen. Figurantovi

se rovněž podařilo vystoupit při omezeném pohybu pravé nohy a bez užití pravé ruky na postel a poté na židli postavenou na posteli. Následně pak pouze za užití levé ruky uvázal jednoduchý uzel na mřížích cely v místě, kde byl uvázán v den, kdy byl nalezen YYXXYY oběšený, volný konec prostěradla byl po uvázání shodné délky jako na zajištěném prostěradle ze dne 11. 3. 2012. Poté figurant uvázal pouze za užití levé ruky dva jednoduché uzly na krku, tedy obdobným způsobem, jak byl proveden úvaz u poškozeného YYXXYY kritického dne.

V dalších fázích vyšetřovacího pokusu byly vyvráceny varianty účasti druhé osoby na oběšení YYXXYY, což při případném podílu cizí osoby na jeho smrti potvrzovaly vyšetřovacím pokusem zjištěné rozdílnosti mezi stavem při vyšetřovacím pokusu a realitou kritického dne (rozdílnost délky volného konce škrtidla, výška chodidel zemřelého, poloha těla zemřelého, nemožnost dosažení místa, kde byl na okenní mříži úvaz škrtidla apod.)

Jelikož byl v cele umístěn kabel antény TV, který svou šířkou odpovídal šířce zjištěné druhé strangulační rýhy (vodorovné), byly ověřovány i varianty použití tohoto kabelu. Figurant stojící na podlaze čelem k mříži byl schopen uvázat si levou rukou kolem krku kabel antény TV a ten upevnit na mříž. Bylo zadokumentováno i umístění kabelu antény TV na krku v případě, že by se pokusil poškozený o zavěšení se na tyč čela postele, a to v poloze vleže na zádech. Ověřována byla i varianta umístění kabelu antény TV na krku v případě, že by byl poškozený v poloze vleže na zádech na posteli škrčen kabelem druhou osobou, která by mu zasedla na hrudník a nohama znemožnila pohyb rukou (znalci tyto varianty vzniku užší strangulační rýhy připustili). Je však třeba podotknout, že smrtícím mechanismem bylo udušení oběšením na škrtidle vyrobeném z pruhu prostěradla. Figurant demonstrující možné jednání YYXXYY byl stejně jako on pravák s tím rozdílem, že poškozený od doby vzniku svého omezení (ochrnutí pravé poloviny těla) v roce 2009 měl možnost

rozvíjet motorickou dovednost levé nohy a především levé ruky jak při běžných denních činnostech, 2009 tak i při rehabilitaci a cvičení.

Po provedení vyšetřovacího pokusu byl vyhotoven doplněk znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství. Znalci s ohledem na průběh a závěry vyšetřovacího pokusu konstatovali, že nález různorodých škrťměl, cích rýh na krku učiněný při soudní pitvě je možné vysvětlit výhradně tlakem dvou různých škrťidel. Z nálezů však nelze kategoricky dovodit, zda tato škrťidla byla na krk přiložena a stažena postupně či současně. V obecné rovině lze připustit, že širší škrťící rýha mohla vzniknout tlakem svinutého pruhu látky při zavěšení těla. Užší vodorovně orientovaná škrťící rýha by pak charakterem druhově odpovídala anténnímu kabelu užitému při vyšetřovacím pokusu. Průběh nalezené užší škrťící rýhy způsobený případným oběšením, kdy je škrťící smyčka stažena váhou těla oběti, by však bylo možné vysvětlit v poloze vleže při zavěšení na konstrukci postele, kdy podmínkou vzniku vodorovné škrťící rýhy při oběšení je jeho provedení v atypické poloze (klek, leh apod.), popřípadě uskřínutí pevné překážky mezi tělem a škrťidlem (tzn. vložení pevného předmětu do škrťidla a jeho utahování šroubovitým pohybem). Možnost tohoto mechanismu byla vyšetřovacím pokusem potvrzena. Na základě zjištěných důkazů šlo reálně předpokládat, že tento mechanismus oběšení nebyl úspěšný, v důsledku čehož došlo k oběšení na pruhu prostěradla, přivázaného na mříži okna cely. Rovněž varianta uškrcení anténním kabelem a následné zavěšení bezvládného těla do škrťidla na mříži okna cely do pruhu prostěradla, tak aby stav, odpovídal stavu nálezů při ohledání místa činu, byla vyloučena.

Z výše uvedeného je zřejmé, že v průběhu objasňování okolností, za nichž došlo k úmrtí YYXXYY, nebyly zjištěny skutečnosti, které by potvrdily podezření, že došlo ke spáchání trestného činu. Na místě činu, tedy na místě, kde došlo k úmrtí poškozeného, nebyly zajištěny žádné stopy, které by toto podezření

potvrdily, jako například stopy zápasu mezi spoluvězni YYXXYY a XXYYXX, známky konfliktu nezaznamenali ani vězni z ostatních cel, ani příslušníci vězeňské služby. XXYYXX potvrdil u poškozeného stopy po sebepoškození již v dopoledních hodinách dne 10. 3. 2012. Muž mu sám sdělil, že se pokoušel uškrtnout. To by vysvětlovalo vznik dvou druhů škrtcích rýh na jeho krku.

YYXXYY zanechal dopis datovaný dne 10. 3. 2012, přičemž jeho obsah svědčí o sebevražedných úvahách. To, že autorem dopisu je zemřelý, potvrdil jeho bratr, který uvedl, že po prodělané mozkové cévní příhodě používal YYXXYY k psaní levou rukou, a charakter písma odpovídá, tomu, jak dříve zemřelý psal. To rovněž potvrdila i přítelkyně zemřelého, které od něj v průběhu výkonu vazby dostávala dopisy psané velkým tiskacím písmem a levou rukou. Sebevražedné úvahy potvrzují i další svědci jako rodinní příslušníci, přátelé, přítelkyně apod., kteří doplňují ve svých výpovědích obraz zemřelého, jeho zdravotní a psychický stav, popisují sebevražedné úvahy, ale taky tělesná omezení, která vznikla v důsledku prodělané nemoci.

Závěr

Cílem mojí práce bylo rozebrat téma a poskytnout obecné informace ohledně tématu mé bakalářské práce. Zaměřil jsem se na formu srovnávání více názorů či knih a postupně jim dal určitou formu. Do určitých částí jsem zahrnul můj vlastní pohled na věc, tak jak jsem si dal za cíl v úvodu.

Postupem času, který jsem strávil na této práci jsem došel k názoru, že kriminalistický experiment bylo žhavé téma do doby než bylo roku 2002 uznáno jako zvláštní druh dokazování, jelikož mi přijde, že tento čas ucelil víceméně jednotný názor a pohled na toto téma. Dnes je již jednotu, kterou jsem dokázal pochytit z několika učebnic, knih a internetových zdrojů, se kterými jsem mohl pracovat, ale i dnes chce být někdo odlišný nebo nechce jít s většinou, a tím pádem se objevují odlišné názory ještě dnes, které mi ale nepříjdou relevantní, dokud nedokážou prokázat svůj názor oproti historii vyšetřovacího experimentu.

Kriminalistický experiment si zaslouží veškerou pozornost, jelikož se jedná o jeden z klíčových důkazních materiálů, který se dá uplatit v široké škále a je velice užitečným nástrojem v rukou zkušených kriminalistů. Může nám sloužit jako ověření kriminalistické verze nebo jako ověření výpovědi osob a mnoho dalšího. Dále mne zaujal potenciál vyšetřovacího pokusu ve sloučení s moderní technologií, která, dle mého názoru, dodává mnohem hlubší analýzu vybraných procesů. Většinou se jedná o simulační programy. V dnešní době je potřeba držet krok s technologií a pokud tomu tak bude i vyšetřovacího pokusu, tak si myslím, že některé sporné situace budou moci být mnohem lehčeji vyřešeny a této pomoci.

Na úplný závěr bych rád dodal, že práci jsem vypracovával jako takové vycucnutí důležitých informací, které jsem získal. To vše mi pomohlo hlouběji poznat téma a pochopit jeho důležitost.

Seznam použitých zdrojů

Seznam použité literatury

- Konrád, Zdeněk, Viktor Porada, Jiří Straus a Jaroslav Suchánek. Kriminalistika kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování. Plzeň: A. Čeněk, 2015
- Konrád, Zdeněk. Některé zvláštní způsoby dokazování, kriminalistické problémy teorie a praxe. Praha: PA ČR, 2017
- Musil, Jan a kol.: Kriminalistika, Naše vojsko, Praha 1994
- Musil, Jan, Zdeněk Konrád a Jaroslav Suchánek. Kriminalistika, Praha: C.H.Beck, 2. vydání, Praha 2004
- Porada, Viktor a kol.: Kriminalistika, Cerm, Brno 2001
- Vychodil, Miroslav. Rekonstrukce trestného činu. Praha: ÚKr PF UK, 1972
- Prerad, Vladimír a Miroslav Vychodil. Vyšetřovací experiment a rekonstrukce trestného činu. Acta Universitatis Carolinae Iuridica č. 3/1990
- Pješčak, Jan. A kol. Kriminalistika. Praha: Naše vojsko 1982
- Prerad, V. Vyšetřovací experiment. Praha: ÚKr PF UK, 1972
- Němec, M. Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie České republiky. Praha: ABOOK, 2017
- STRAUS, Jiří a Jaroslav SUCHÁNEK. Kriminalistická dokumentace. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009.

Seznam použitých právních předpisů

- Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 254/2019 o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů